

Kursplan för

Basutbildning i psykoterapeutisk metod, 60 hp

Basic training in psychotherapeutic method, 60 credits

Denna kurs är nedlagd, för mer information se rubriken Övergångsbestämmelser i den sista versionen av kursplanen.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT10 , HT11 , HT14 , HT15 , HT17 , VT20

Kurskod	1QA067
Kursens benämning	Basutbildning i psykoterapeutisk metod
Hp	60 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Psykoterapi
Nivå	Grundnivå, har mindre än 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för klinisk neurovetenskap
Beslutande organ	Programnämnd 8
Datum för fastställande	2010-05-21
Reviderad av	Programnämnd 8
Senast reviderad	2011-08-26
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2011

Särskild behörighet

Utbildning i och praktisk erfarenhet av ett människovårdande yrke. I yrkesutbildningen ska ha ingått minst 150 undervisningstimmar i ämnen som psykologi, sociologi, pedagogik och/eller psykiatri, eller kompletterande högskolestudier i ett beteendevetenskapligt ämne eller i psykiatri omfattande 30 hp. Dessutom krävs kunskaper i svenska och engelska motsvarande Svenska B och Engelska A (med lägst betyget Godkänd).

Mål

Efter kursen förväntas studenten kunna: Kunskap och förståelse Redovisa grundläggande kunskap om områdets vetenskapliga grund samt grundläggande kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet. Redovisa övergripande kunskap om psykologiska funktioner. Redovisa grundläggande kunskap om olika psykiska sjukdomstillstånd och orientering om psykiatrisk diagnostik. Redovisa övergripande kunskap om psykologiska/neuropsykologiska förklaringsmodeller till psykopatologi. På grundläggande nivå kunna redogöra för likheter och skillnader mellan psykodynamisk och kognitiv-beteendeterapeutisk terapi. På grundläggande nivå kunna jämföra såväl

kognitiv-beteendeterapeutisk teori som psykodynamisk teori med psykologisk vetenskap. Kunna beskriva hur man på vetenskaplig grund kan utvärdera den egna arbetsinsatsen. Färdighet och förmåga Kunna tillämpa teoretisk kunskap i det kliniska arbetet. Kunna medverka vid bedömning av diagnos, psykoterapiindikation, och behandlingsplanering. Kunna demonstrera en konstruktiv arbetsrelation till en patient. Med handledning och på vetenskaplig grund kunna planera, genomföra och dokumentera behandlingsarbete. Värderingsförmåga och förhållningssätt Kunna förhålla sig nyfiken och kritisk till olika terapeutiska teorier och till det aktuella forskningsläget. Kunna granska sitt eget arbete utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet. Kunna inta en kritisk hållning till sitt eget arbete utifrån juridiska och etiska aspekter. Med handledning kunna avgöra om en patient bör remitteras till annan kollega eller annan terapeutisk behandling. Kunna reflektera över sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Innehåll

Kursen omfattar ett år teoretisk undervisning samt klinisk tillämpning av de psykoterapeutiska metoderna kognitiv beteendeterapi samt psykodynamisk psykoterapi vardera. Patientarbete under handledning sker inom primärvården, och handledningsmomenten omfattar minst 135 timmar grupphandledning i vardera psykoterapeutisk metod. Utöver detta ingår moment rörande grundläggande psykologi, psykologiska modeller av psykopatologi och psykiatrisk diagnostik, samtalsmetodik, forskning och klinisk utvärdering, samt juridik och etik.

Grundläggande psykologi 1, 2 hp Momentet ges på termin 1 och omfattar områdena minnes-, kognitions-, och inlärningspsykologi. **Grundläggande psykologi 2, 4 hp** Momentet ges på termin 4 och omfattar områdena emotions- och utvecklingspsykologi. **Psykologiska modeller av patologi och psykiatrisk diagnostik, 3 hp** Momentet ges på termin 2 och omfattar förklaringsmodeller kring några av de vanligaste psykiatriska diagnoserna, bl. a. ångest, depression och personlighetsstörning, samt en orientering om tillvägagångssätt vid diagnostisering enligt DSM-IV. Andra diagnostiska instrument introduceras. Inspelning av egna prestationer på ljud- eller videoband kan förekomma. **Samtalsmetodik, 2 hp** Momentet ges på termin 1 och omfattar teori och praktisk övning av samtalsmetodik baserad på psykoterapiforskning, informations- och kommunikationsteori samt en introduktion i metodiken Motiverande samtal. Inspelning av egna prestationer på ljud- eller videoband är del av examinationen. **Kognitiv beteendeterapeutisk metod 1, 6 hp** Momentet ges på termin 1 och omfattar grundläggande teori och begrepp för problemanalys och behandling. **Kognitiv beteendeterapeutisk metod 2, 7 hp** Momentet ges på termin 1 och omfattar diagnosspecifika teorier och metoder för problemanalys och behandling. Momentet omfattar huvudsakligen behandling av ångest- och depressionssyndrom. Utöver detta ges en orientering om behandling av t ex missbruk och beroende, ätstörningar, beteendemedicin och relationsproblem. **Kognitiv beteendeterapi under handledning 1, 5 hp** Momentet ges på termin 1 och innefattar såväl problemanalys som psykoterapeutiskt behandlingsarbete under handledning. Video- eller audioinspelning görs av sessionerna, skriftliga sessionsrapporter och avslutande behandlingsrapport görs för varje klient. Handledning sker i grupper om fyra studenter. **Kognitiv beteendeterapi under handledning 2, 5 hp** Momentet är en fortsättning från föregående termins handledningsmoment. Det innefattar såväl problemanalys som psykoterapeutiskt behandlingsarbete under handledning. Video- eller audioinspelning görs av sessionerna, skriftliga sessionsrapporter och avslutande behandlingsrapport görs för varje klient. Handledning sker i grupper om fyra studenter. Momentet examineras på termin 2 **Forskning och klinisk utvärdering, 2.5 hp** Momentet ges på termin 3 och omfattar en introduktion till evidensbegreppet, en genomgång av den allra senaste forskningen på området, samt en introduktion till metoder för kvalitetssäkring. En orientering om relevanta databaser och sökmeter för att studenterna fortsättningsvis ska kunna hålla sig uppdaterade. **Juridik och etik, 0.5 hp** Momentet ges på termin 4 och omfattar lagstiftning som reglerar psykoterapeutisk verksamhet samt grundläggande etiska principer. **Psykodynamisk metod 1, 7.5 hp** Momentet ges på termin 3 och omfattar områdena grundläggande psykodynamisk teori, grundläggande psykodynamisk teknik, samt psykodynamisk utrednings- och samtalsmetodik. **Psykodynamisk metod 2, 5.5 hp** Momenten ges på termin 3 och är en fortsättning på föregående termins moment Psykodynamisk metod 1. Momentet omfattar områdena grundläggande psykodynamisk teori, grundläggande psykodynamisk teknik, samt psykodynamisk utrednings- och samtalsmetodik. **Psykodynamisk psykoterapi under handledning 1, 5 hp** Momentet

ges på termin 3 och innefattar psykoterapeutiskt behandlingsarbete under handledning. Sessionsrapporter och avslutande psykoterapisammanfattning skrivs och lämnas in som arbetsmaterial och för bedömning. Handledning sker i grupper om fyra studenter. **Psykodynamisk psykoterapi under handledning 2, 5 hp** Momentet ges på termin 4 och är en fortsättning på föregående termins handledning. Momentet innefattar psykoterapeutiskt behandlingsarbete under handledning. Sessionsrapporter och avslutande psykoterapisammanfattning skrivs och lämnas in som arbetsmaterial och för bedömning. Handledning sker i grupper om fyra studenter.

Arbetsformer

Den teoretiska undervisningen sker genom föreläsningar, seminarier och gruppövningar. Handledningen på de kliniska momenten sker i grupper om 4 studenter i varje.

Examination

Examination sker dels genom skriftliga examinationer, dels genom aktivt deltagande i seminarier och gruppövningar där närvaro är obligatorisk vid samtliga undervisningstillfällen. Momenten inom grundläggande psykologi, psykologiska förklaringsmodeller av psykopatologi och psykiatrisk diagnostik, forskning och klinisk utvärdering, och samtalsmetodik examineras en till två gånger under de terminer då momenten är aktuella genom en samlad skriftlig och muntlig examination.

Samtalsmetodik examineras även genom audio- eller videoinspelning. Momentet juridik och etik ingår i denna examination under termin 4. Om studenten blir underkänd på någon del av examinationen görs endast denna del om. Momenten inom kognitiv beteendeterapeutisk metod examineras under termin 1 och 2, medan momenten inom psykodynamisk metod examineras under termin 3 och 4. Rollspel, inspelning på video och muntliga examinationer förekommer på termin 1 och 2. 80 % närvaro på de teoretiska momenten är minimum för att komma ifråga för examination. Under momenten psykodynamisk terapi under handledning och kognitiv beteendeterapi under handledning ska studenterna närvara under minst 80 % av tillfällena varje termin, arbeta aktivt med såväl den egna patienten och i handledning bidra till de övrigas arbete. För momenten inom kognitiv beteendeterapi under handledning gäller dessutom att studenten ska lämna sessionsrapport och inspelning i förväg till handledaren och de övriga kursdeltagarna i gruppen före varje behandlingssession, fullfölja 1-2 behandlingar och skriva behandlingsrapport (inklusive beteendeanalys) enligt anvisningar. För momenten inom psykodynamisk psykoterapi under handledning gäller att studenten ska lämna sessionsrapport i förväg till handledaren och de övriga kursdeltagarna i gruppen före varje behandlingssession, fullfölja en behandling och skriva psykoterapisammanfattning enligt anvisningar.

Begränsning av antal prov- eller praktiktillfällen -----
Student som inte har deltagit i del av momentet kan av aktuell lärare få extrauppgift för att kompensera för frånvaron. Student som missar eller underkänns på tentamen på ett teoretiskt moment har rätt att genomgå förnyad tentamen högst sex gånger. Student som underkänns på momentet psykodynamisk psykoterapi under handledning och momentet kognitiv beteendeterapi under handledning kan examineras på detta moment högst en ytterligare gång. Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning (VFU) eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När VFU avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat. I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt VFU-tillfälle på denna kurs. Student som underkänts på verksamhetsförlagd utbildning (VFU)/motsvarande till följd av att studenten visat så allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskerats, är behörig till nytt VFU-tillfälle först när den individuella handlingsplanen har fullföljts.

Övergångsbestämmelser

Examination kommer att tillhandahållas under ett år efter en eventuell nedläggning av kursen alternativt

vid ny kursplan.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering kommer att genomföras enligt de riktlinjer som är fastställda av Styrelsen för utbildning. Undervisningsspråk: svenska. Kursen ersätter 1QA016. Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen. Följande kurs är helt överlappande: 9QA067 Basutbildning i psykoterapi, 60 hp (gällande från HT 2011). Notera att denna version av kursplanen gäller endast för studenter som har påbörjat kursen i sin helhet tidigare HT 2011 och inte för studenter som är antagna till kursen tidigare och har pågående studier.

Litteratur och övriga läromedel

Allmänpsykologi

Artiklar och ytterligare litteratur tillkommer utifrån föreläsares anvisningar

Bernstein, Douglas A.; Penner, Louis A.; Clarke-Stewart, Alison

Psychology.

9th ed., International ed. : Belmont, Calif. : Wadsworth, 2011. - 1 v.

ISBN:978-1-111-34406-1 (pbk) LIBRIS-ID:12281450

[Sök i biblioteket](#)

Psykologiska förklaringsmodeller av psykopatologi och psykiatrisk diagnostik

Allgulander, Christer

Introduktion till klinisk psykiatri

2. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2008 - 318 s.

ISBN:978-91-44-04936-6 LIBRIS-ID:10674788

[Sök i biblioteket](#)

Herlofson, Jörgen; Landqvist, Mats

MINI-D IV. diagnostiska kriterier enligt DSM-IV-TR.

Danderyd : Pilgrim Press, 2002 - 311 s.

ISBN:91-973050-9-x

[Sök i biblioteket](#)

Samtalsmetodik

Rollnick, Stephen; Miller, William R.; Butler, Christopher C.

Motiverande samtal i hälso- och sjukvård : att hjälpa människor att ändra beteende

Lund : Studentlitteratur, 2009 - 273 s.

ISBN:978-91-44-05262-5 LIBRIS-ID:11584447

[Sök i biblioteket](#)

Kognitiv beteendeterapeutisk metod

Ramnerö, Jonas; Törneke, Niklas

Beteendets ABC : en introduktion till behavioristisk psykoterapi

Lund : Studentlitteratur, 2006 - 249 s.

ISBN:91-44-04374-0 LIBRIS-ID:10082183

[Sök i biblioteket](#)

Westbrook, David; Kennerley, Helen.; Kirk, Joan.

An introduction to cognitive behaviour therapy : skills and applications

2. ed. : London : SAGE, 2011 - 435 p.

ISBN:978-1-84860-686-9 (inb.) LIBRIS-ID:12159800

[Sök i biblioteket](#)

Kognitiv beteendeterapi under handledning

Oxford guide to behavioural experiments in cognitive therapy

Bennett-Levy, James

Oxford : Oxford University Press, 2004 - xxi, 461 s.

ISBN:0-19-852916-3 (hft.) LIBRIS-ID:9373318

[Sök i biblioteket](#)

Etik och juridik

Sverne Arvill, Ebba

Etik och juridik för psykologer och psykoterapeuter

4 uppl : 2010

ISBN:978-91-44-06628-8 LIBRIS-ID:11790095

[Sök i biblioteket](#)

Forskningsmetodik

Research methods in clinical psychology : an introduction for students and practitioners

Barker, Chris; Pistrang, Nancy; Elliott, Robert; Barker, Chris

2nd ed. : New York : J. Wiley, 2002 - 284 s.

ISBN:0-471-49087-3 (hbk) LIBRIS-ID:8648141

[Sök i biblioteket](#)

Psykodynamisk metod

Fonagy, Peter; Target, Mary.

Psychoanalytic theories : perspectives from developmental psychopathology

London : Whurr, 2003. - xv, 402 p.

ISBN:1-86156-239-X (pbk.) LIBRIS-ID:8922680

[Sök i biblioteket](#)

Summers, R. F.; Barber, J. P.

Psychodynamic psychotherapy : A guide to evidence-based practice

2009 - 356 s.

ISBN:978-1-60623-443-3

[Sök i biblioteket](#)

Psykodynamisk psykoterapi under handledning

Bender, Suzanne L.; Messner, Edward.

Becoming a therapist : what do I say, and why?

New York : The Guilford Press, 2003 - 332 s.

ISBN:1-57230-804-4 (hardback) LIBRIS-ID:8577953

[Sök i biblioteket](#)

Artiklar och ytterligare texter anvisade av föreläsare tillkommer.